

การเปรียบเทียบพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ในโรงเรียนเขคเมืองกับโรงเรียนเขคชนบทในจังหวัดเชียงราย

นางสาวทิพย์วัลย์ ส้มแดง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2528

ISBN 974-566-039-6

010511

I15396656

A COMPARISON OF GROUP WORKING BEHAVIORS OF
PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS IN URBAN AND RURAL SCHOOLS
IN CHANGWAT CHIANG RAI

Miss Tipwan Sordang

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
For the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1985

หัวข้อวิทยานิพนธ์   การเปรียบเทียบพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
 ปีที่ 6 ในโรงเรียนเขตเมืองกับโรงเรียนเขตชนบทในจังหวัดเชียงราย
 โดย   นางสาวทิพย์วัลย์ สมแดง
 ภาควิชา   ประถมศึกษา
 อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์ ดร.ทิตินา แชนมณี
    ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.น้อมศรี เคท

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
 ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... *Dr. S. S. S.* ..... คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (ศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ บุณาค)

คณะกรรมการ สอมนิเทศวิทยานิพนธ์

..... *Dr. S. S. S.* ..... ประธานกรรมการ
 (ศาสตราจารย์ อ่ำไพ สุจริตกุล)

..... *Dr. S. S. S.* ..... กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร.ทิตินา แชนมณี)

..... *Dr. S. S. S.* ..... กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.น้อมศรี เคท)

..... *Dr. S. S. S.* ..... กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรสุภา บุญยไวโรจน์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการวิจัย พบว่า

1. กลุ่มนักเรียนทั้งในโรงเรียนเขตเมืองและเขตชนบท ทำงานกลุ่มในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเป็นส่วนใหญ่ ใช้เวลาในการทำงานกลุ่ม ส่วนใหญ่ 11 - 20 นาที และจำนวนสมาชิกกลุ่มในโรงเรียนเขตเมืองส่วนใหญ่มี 6 - 8 คน แต่ในโรงเรียนเขตชนบทส่วนใหญ่มี 3 - 5 คน
2. กลุ่มนักเรียนทั้งในโรงเรียนเขตเมืองและเขตชนบท แสดงพฤติกรรมการทำงานกลุ่มสูงสุด 24 รายการ ต่ำสุด 11 รายการ จาก 30 รายการ เฉลี่ยแล้วมีการแสดงพฤติกรรม 18 รายการ ส่วนพฤติกรรมเกี่ยวกับคุณสมบัติทั่วไปในการทำงานกลุ่ม กลุ่มนักเรียนส่วนใหญ่ทั้งในโรงเรียนเขตเมืองและเขตชนบท แสดงออกในระดับ คี
3. เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการทำงานกลุ่มระหว่างกลุ่มนักเรียนในโรงเรียนเขตเมืองกับเขตชนบท จากจำนวน 30 รายการพบว่า พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 อยู่เพียงรายการเดียวคือ พฤติกรรมทำให้ความเห็นเป็นการสรุป และเมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมเกี่ยวกับคุณสมบัติทั่วไปในการทำงานกลุ่ม ระหว่างกลุ่มนักเรียนในโรงเรียนเขตเมืองกับเขตชนบทจำนวน 7 รายการ พบว่าพฤติกรรมของกลุ่มนักเรียนในโรงเรียนทั้งสองเขต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 อยู่ 1 รายการคือ พฤติกรรมปฏิบัติงานอย่างกระตือรือร้น คลองแคล้ววองไว
4. จากการสัมภาษณ์นักเรียนพบว่า นักเรียนใ้ทำงานกลุ่มในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตมากที่สุด บ่อยที่สุด รวมทั้งชอบทำงานกลุ่มมากที่สุดในกลุ่มประสบการณ์นี้ ในการทำงานกลุ่ม ส่วนใหญ่ครูผู้สอนเป็นผู้จัดกลุ่มให้นักเรียนและนักเรียนชอบการจัดกลุ่มวิธีนี้ ซึ่งครูจะจัดให้ทั้งหญิงและชายในกลุ่ม นักเรียนส่วนใหญ่ เคยเป็นหัวหน้ากลุ่ม และมีก็จะเลือกหัวหน้ากลุ่มกันเอง นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการทำงานกลุ่ม และชอบทำงานกลุ่ม ปัญหาในการทำงานกลุ่มได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับวิธีทำงานกลุ่ม เพื่อนร่วมกลุ่ม และเวลาในการทำงาน
5. จากการทอบแบบสอบถามของครูพบว่า ครูจัดการเรียนการสอนแบบกลุ่มเป็นประจำ แหล่งความรู้ที่ครูนำมาใช้ในการจัดการสอนได้จากเอกสารหลักสูตร สภาพปัญหาที่ครูพบในการจัดการสอนแบบกลุ่มในระดับมากมี 8 รายการ ใน 10 รายการ และปัญหาที่ครูต้องการแก้ไขในระดับมากมี 6 รายการใน 18 รายการ

Existing status in group working behaviors of Prathom Suksa six students were observed. Students were interviewed by using the Students Interview Form, and the data from the teachers were collected by using the questionnaire. The data were statistically analysed by using frequency, percentage, chi-square test, and mean.

Results :

1. Students in urban and rural schools worked in groups most in the (Area) of (Life) (Experience) in the school (curriculum) Group working time lasted 11-20 minutes. In the urban schools the size of group was 6-8 students, but in the rural schools the size was 3-5 students.
2. From the list of 30 items of group working behaviors, both groups of students in urban and rural schools (demonstrated) 24 groups working behaviors at the most, 11 group working behaviors at the least, and ¹⁸ the average number of group working behaviors was 18.
3. There was a (significant) (difference) at the .05 level in 1 item out of 30 items of group working behaviors between the students in urban and rural schools, that was behavior concerning with group (conclusion). And there was ^{also} a significant difference at the .05 level in 1 item out of 7 items of the general (characteristics) in group working behaviors, between both groups of students, that was behavior concerning with (active) (participation) in working.
4. From the interviews, most students worked in groups in The Area of Life Experience. They also enjoyed working in this subject area. Normally groups were set up by teachers and were composed of boys and girls, which satisfied the students. Most students have had the opportunity in being leaders before and they were allowed to choose their own leaders. They had positive attitude toward group

work, and they liked to work in groups. Some of the problems in group working were concerned with processes in group work, members of the groups and the working time allowed.

5. From the questionnaires responded by the teachers, it was found that teachers regularly used group work in teaching. The major source of knowledge the teachers acquired was from curriculum materials. According to the teachers' opinions, there were 8 problems out of 10 problems which the teachers found in teaching and there were 6 problems out of 18 problems which needed to be solved most.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความร่วมมือจากสถาบันและบุคคลหลายฝ่าย อาทิเช่น ศาสตราจารย์ ญาไพ สุจริตกุล ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรสุดา บุญใจไวโรจน์ กรรมการ ที่ได้กรุณาตรวจสอบวิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใ้คอบุญതിเงินทุนอุดหนุนการวิจัยเป็นจำนวน 2,200 บาท ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ได้กรุณาตรวจสอบ แนะนำ และแก้ไขเครื่องมือในการวิจัย ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย ศึกษาพิเศษ กุลอดจนอาจารย์ใหญ่ คณะครู และนักเรียนทุกคนได้ให้การสนับสนุนและร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูล นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความช่วยเหลือทั้งในด้านกำลังกาย และกำลังความคิดจากเพื่อน ๆ ที่ ๆ และน้อง ๆ ทั้งในจังหวัดเชียงราย และในภาควิชาประถมศึกษา คณะครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นอย่างดียิ่งเสมอมา โดยเฉพาะคุณอรอนงค์ ศันสวัจนินทร์ คุณบรรดล อุดมธรรม คุณอภิเดช วรสุวรรณลักษณ์ ที่ให้ความช่วยเหลือในการขอเก็บรวบรวมข้อมูลตามโรงเรียนชนบทที่ห่างไกล คุณสุเทพ ทองมังกร คุณเมธอนวี หิรัญธาทิ คุณวดียาธน์ อาทิตย์เที่ยง คุณรัชนี ภูคัง คุณยุพิน คีรีรส คุณภรณ์ย์ เสงพานิช คุณประสิทธิ์ อามาตร์ คุณวรัญญา ชีรธรรมากร คุณเพ็ญจันทร์ วรณรัตน์ และคุณสมจิต เอื้ออรุณ ที่ช่วยเหลือในการทดลองเครื่องมือการวิเคราะห์ข้อมูล และตรวจสอบความถูกต้องเรียบรอยของวิทยานิพนธ์

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ก็จะสำเร็จลงไม่ได้เลยถ้าปราศจากความเสียสละของอาจารย์ที่ปรึกษาที่เปี่ยมด้วยความกรุณาทั้งสองท่าน คือ รองศาสตราจารย์ ดร.ทศนา แชนมณี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นอมศรี เกศ ที่ให้คำปรึกษาและแนะนำเป็นอย่างดี

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของคุณพ่อ คุณแม่ ผู้ให้กำเนิด แม่ใหญ่ แม่เล็ก ถาหล้า กุลอดจนทุกคนในครอบครัวที่เป็นกำลังใจให้มีความออกสหาวิริยะในการศึกษาตลอดมา

ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณ ขอบพระคุณ และขอบคุณทุก ๆ ท่านที่มีส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี และขอขอบคุณ คุณวิษณา มัคคสมัน เป็นอย่างยิ่งที่ให้ความช่วยเหลือมาตั้งแต่ต้น และเป็นกำลังสำคัญในการผลักดันให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงในเวลาอันสมควร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
รายการตารางประกอบ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
สมมติฐานของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	7
คำจำกัดความ.....	8
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	9
2 เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
องค์ประกอบของกลุ่มหรือการทำงานกลุ่ม.....	10
ความหมายและลักษณะของการทำงานกลุ่ม.....	17
กระบวนการและขั้นตอนในการทำงานกลุ่ม.....	19
ทักษะในการทำงานกลุ่มที่จำเป็นในการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการ ทำงานกลุ่ม.....	24
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 และพฤติกรรมกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนใน โรงเรียน.....	30
การเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม.....	35

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
โรงเรียนในเขตเมืองกับเขตชนบท.....	41
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	47
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	47
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	47
สมมติฐานของการวิจัย.....	47
ตัวอย่างประชากร.....	47
การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร.....	48
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	51
การสร้างเครื่องมือ.....	52
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	55
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์.....	58
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและขอเสนอแนะ.....	131
สรุปผลการวิจัย.....	132
อภิปรายผล.....	143
ขอเสนอแนะ.....	154
บรรณานุกรม.....	157
ภาคผนวก	
ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญ.....	164
ข. เครื่องมือในการวิจัย.....	165
ค. สถิติที่ใช้ในการวิจัยและตัวอย่างวิธีคำนวณ.....	193
ง. รายละเอียดของคำทอบที่ได้จากการสัมภาษณ์.....	206
จ. หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย.....	211
ประวัติผู้เขียน.....	218

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า	
1	รายชื่อโรงเรียน จำนวนห้องเรียนของโรงเรียนในเขตเมือง และ เขตชนบทของแต่ละอำเภอที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง.....	50
2	จำนวนและการอยุ่ละของกุ่มนัก เรียนในโรงเรียนเขตเมืองกับ เขตชนบทจำแนกตามกลุ่มประสภการที่ครูสอน.....	60
3	จำนวนและการอยุ่ละของกุ่มนัก เรียนในโรงเรียนเขตเมืองกับ เขตชนบท จำแนกตามระยะเวลาในการทำงานกุ่มและจำนวน สมาชิกในกุ่ม.....	61
4	จำนวนและการอยุ่ละของกุ่มนัก เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ใน จังหวัดเชียงใหม่.....	63
5	จำนวนและการอยุ่ละของรายการพฤติกรรมรวมการทำงานกุ่มที่ จำนวนกุ่มนัก เรียนในโรงเรียนเขตเมืองและ เขตชนบทแสดงออก	66
6	ค่าเฉลี่ยของรายการพฤติกรรมรวมการทำงานกุ่มที่นัก เรียนใน โรงเรียนเขตเมืองและ เขตชนบทแสดงออก.....	68
7	จำนวนและการอยุ่ละของกุ่มนัก เรียนที่แสดงพฤติกรรมในค่าน คุณสมบัตินี้ไปในการทำงานกุ่ม.....	69
8	การอยุ่ละและไคสแควร์ของกุ่มนัก เรียนในโรงเรียนเขตเมือง กับ เขตชนบทที่แสดงพฤติกรรมรวมการทำงานกุ่ม.....	70
9	จำนวนกุ่มนัก เรียนและการอยุ่ละของจำนวนกุ่มนัก เรียนใน โรงเรียนเขตเมืองที่แสดงพฤติกรรมรวมในค่านคุณสมบัตินี้ไปของ การทำงานกุ่มในระดัต่างๆ.....	73
10	จำนวนกุ่มนัก เรียนและการอยุ่ละของจำนวนกุ่มนัก เรียนใน โรงเรียนเขตชนบทที่แสดงพฤติกรรมรวมในค่านคุณสมบัตินี้ไปของ การทำงานกุ่มในระดัต่างๆ.....	74
11	เปรียบเทียบการแสดงคุณสมบัตินี้ไปในเรื่องความรับผิดชอบ ระหว่างกุ่มนัก เรียนในโรงเรียนเขตเมืองกับเขตชนบท.....	75

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
12	เปรียบเทียบการ แสดงคุณสมบัติทั่วไปในเรื่องการยอมรับข้อตกลงของกลุ่มระหว่างกลุ่มนักเรียนในโรงเรียนเขตเมืองกับ เขตชนบท	76
13	เปรียบเทียบการ แสดงคุณสมบัติทั่วไปในเรื่องการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ระหว่างกลุ่มนักเรียนในโรงเรียนเขตเมืองกับ เขตชนบท.....	77
14	เปรียบเทียบการ แสดงคุณสมบัติทั่วไปในเรื่องการปฏิบัติงานอย่างรอบคอบระมัดระวัง ระหว่างกลุ่มนักเรียนในโรงเรียนเขตเมืองกับ เขตชนบท.....	78
15	เปรียบเทียบการ แสดงคุณสมบัติทั่วไปในเรื่องการปฏิบัติงานอย่างกระตือรือร้น คล่องแคล่วองไว ระหว่างกลุ่มนักเรียนในโรงเรียนเขตเมืองกับ เขตชนบท.....	79
16	เปรียบเทียบการ แสดงคุณสมบัติทั่วไปในเรื่องการมีความตั้งใจและอดทนในการทำงาน ระหว่างกลุ่มนักเรียนในโรงเรียนเขตเมืองกับ เขตชนบท.....	80
17	เปรียบเทียบการ แสดงคุณสมบัติทั่วไปในเรื่องการสื่อความหมายใค้อย่างชัดเจน ระหว่างกลุ่มนักเรียนในโรงเรียนเขตเมืองกับ เขตชนบท.....	81
18	จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มนักเรียนที่แสดงพฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่พบนอกเหนือจากแบบสั่ง เกด.....	82
19	จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนที่ตอบแบบสัมภาษณ์จำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียนและ เพศ.....	83
20	จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนจำแนกตามกลุ่มประสบการณ์ที่นักเรียนได้ทำงานเป็นกลุ่ม.....	84
21	จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียน จำแนกตามกลุ่มประสบการณ์ที่ได้ทำงานกลุ่มบ่อยที่สุด.....	86

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
22	จำนวนและรายละเอียดของนักเรียน จำแนกตามกลุ่มประสบการณ์ที่ชอบทำงานเป็นกลุ่ม.....	88
23	จำนวนและรายละเอียดของนักเรียน จำแนกตามกลุ่มประสบการณ์ที่ไม่ชอบทำงานเป็นกลุ่ม.....	90
24	จำนวนและรายละเอียดของนักเรียน จำแนกตามลักษณะการจับกลุ่มทำงาน.....	92
25	จำนวนและรายละเอียดของนักเรียน จำแนกตามบทบาทของหัวหน้ากลุ่มและสมาชิกกลุ่ม.....	95
26	จำนวนและรายละเอียดของนักเรียน จำแนกตามความเห็นเกี่ยวกับเจตคติที่มีต่อการทำงานกลุ่ม.....	101
27	รายละเอียดของนักเรียนในโรงเรียนเขตเมืองและเขตชนบทจำแนกตามความเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำงานกลุ่ม.....	105
28	จำนวนและรายละเอียดของครูยุคอบแบบสอบถามในโรงเรียนเขตเมืองกับเขตชนบท จำแนกตามสถานภาพ.....	109
29	จำนวนและรายละเอียดของครูในโรงเรียนเขตเมืองและเขตชนบท จำแนกตามสภาพปัญหาเกี่ยวกับการจัดการสอนแบบกลุ่ม.....	114
30	ค่าเฉลี่ยระดับปัญหาที่ปรากฏในการจัดการสอนแบบกลุ่มของครูในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	117
31	จำนวนและรายละเอียดของครูในโรงเรียนเขตเมืองและเขตชนบท จำแนกตามสภาพปัญหาเกี่ยวกับการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ครูต้องการแก้ไข.....	119
32	ค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาที่ปรากฏในการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่ครูในโรงเรียนเขตเมืองและเขตชนบทต้องการแก้ไข.....	123
33	ค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาที่ครูในโรงเรียนเขตเมืองพบในการจัดการสอนแบบกลุ่ม.....	197

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
34	ค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาที่ครูในโรงเรียนเขตชนบทพบในการจัดการสอนแบบกลุ่ม.....	198
35	ค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาที่ครูทั้งในโรงเรียนเขตเมืองและเขตชนบทในการจัดการสอนแบบกลุ่ม.....	199
36	ค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนเขตเมืองที่ครูต้องการแก้ไข.....	200
37	ค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนเขตชนบทที่ครูต้องการแก้ไข.....	202
38	ค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนทั้งเขตเมืองและเขตชนบทที่ครูต้องการแก้ไข..	204

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย